

4. Діти хочуть кращого життя, вони відчують, що можуть мати більше, що вони гідні розкішного життя, тому крадіжка речей допомагає їм відчувати себе дорослими і багатими, але вони не думають про наслідки.

5. Гендерна нерівність, експлуатація та насильство, пов'язане з гендерною нерівністю, ставлять жінок та дівчат в залежність від очікуваних можливостей жити повноцінним життям. Необхідним вбачаємо впровадження стратегічного плану дій по захисту неповнолітніх та попередженню злочинів, який передбачає виявлення осіб, які втягують підлітків у злочинну діяльність, проституцію, жебрацтво, наркоманію; попередження злочинів серед неповнолітніх. Такий документ є необхідним, адже його доцільність витікає з результатів роботи «Національного плану дій щодо реалізації Конвенції ООН про права дитини» на період до 2016 року [4], він повинен враховувати досягнення та помилки Національного плану та приносити користь суспільству.

Список використаних джерел:

1. Jonathan D. Salant. Abused Kids More Likely to Turn to Crime. [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: http://www.redorbit.com/news/science/250/abused_kids_more_likely_to_turn_to_crime/.

2. Результати проведеного анкетування серед 120 жінок, які раніше вживали наркотичні речовини та/або перебували в місцях позбавлення волі, проведене автором у 2014 році.

3. Tiffany L. Panko. Pathways From Childhood Conduct Problems to Adult Criminality. [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.personalityresearch.org/papers/panko.html>.

4. «Національний план дій щодо реалізації Конвенції ООН про права дитини» на період до 2016 року від 5 березня 2009 року [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T091065.html.

Грицина К.В.

студентка,

Науковий керівник: Мусієнко О.Л.

доцент,

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

ОСОБЛИВОСТІ ТАКТИКИ ВИКРИТТЯ ТА ПРИПИНЕННЯ НЕПРАВДИВИХ СВДЧЕНЬ ПІД ЧАС ДОПИТУ

Криміналістика – одна з юридичних наук, яку можна назвати цариною по розкриттю злочинів. Саме вона вказує слідчому й оперативному працівникові шлях до пізнання і дослідження злочину, визначення механізму його скоєння, а також встановлення безпосередніх складових матеріального середовища, котрі відіграють певну роль у правопорушенні.

Однією з визначальних тенденцій сучасного розвитку криміналістики та слідчої практики є комплексне застосування гласних та не гласних слідчих дій та інших заходів, які постійно вдосконалюються. Оскільки питання

про розкриття злочинів і боротьбу зі злочинністю досить гостро постають у наш час.

На жаль, в сучасному світі досить розповсюдженим є протидія органам досудового розслідування. Це стосується, як самого злочинця так і осіб, що пов'язані з ним. Питанням щодо протидії розслідуванню займалися наступні вчені, зокрема Р. С. Белкін, А. В. Дулов, С. Ю. Журавлев, В. М. Карагодін, В. П. Колмаков, В. Е. Коновалова, А. Ф. Лубін, А. В. Лапін, Б. В. Щур [2; 3; 4-5] та інші. Науковці виділяють різну класифікацію форм протидії розслідуванню. Так, наприклад В. А. Овечкина аналізуючи форми протидії виділяє дві групи: перша це способи які перешкоджають отриманню правоохоронцями інформації щодо скоєння злочину; друга – перешкоджають отриманню органами інформації щодо злочину а саме через неправдиві відомості про склад злочину [5, с. 19]. Детальніше розглянемо другу групу. Одним з джерел такої протидії є надання неправдивих свідчень у процесі допиту.

Загалом, під поняттям неправдивих показань мається на увазі брехня – спотворення дійсності, таке висвітлення дійсності, яке не співпадає з реальністю [1]. У статті 384 ККУ висвітлюється такий вид показань, як завідомо неправдивий (навмисна), так і помилку (не навмисну брехню). Але незважаючи на це для співробітника правоохоронних органів головним завданням є викриття брехні.

Аналізуючи сучасну практику, за якою йдуть правоохоронні органи у боротьбі з брехнею під час допиту, можна виділити таку модель комбінації методів:

1) раптовість – це один із основних методів, який застосовують працівники правоохоронних органів при виявленні брехні. Його суть полягає у поставці несподіваного питання допитуваному, на який він повинен негайно надати відповідь, як наслідок це виводить особу з рівноваги;

2) послідовність – полягає в пред'явленні особі доказів в порядку їх зростання – це перша теорія до якої я схилиюсь. Також виділяють й другу, вона полягає у зворотному, спершу допитуваному пред'являють найбільш вагомий доказ, а далі по спаданню;

3) створення напруження на допиті – полягає у пред'явленні особі великої кількості доказів, нагадуванні суспільної небезпеки скоєного ним злочину. Г.Ф. Горський та Д.П. Котов вважають що даний прийом є морально допустимим лише у його поєднанні з прийомом зняття напруги. Оскільки створення напруги не повинно відбуватися за рахунок психологічного насильства над допитуваним [6];

4) допущення легенди застосовується разом з методом припинення брехні – полягає у наданні особі вільно розповідати неправдиву легенду, але як вже зазначалось даний метод застосовується з прийомом припинення брехні, тобто допитуючий змінює тему, а потім раптово просить повторити попередні свідчення.

Вказані прийоми не є вичерпними, але, на мою думку, є найбільш ефективними у викритті і припиненні неправдивих свідчень. Але, не зважаючи на це, перш за все оперативні працівники повинні перед тим, як застосовувати той чи інший прийом повинні використовувати індивідуальний підхід, який на

думку Хайдукова Н.П., повинен містити: достатньо хороше знання суб'єкта, до якого застосовуються прийоми, його вік, психологічні та інші якості; установлення з ним правильних, обумовлених обставинами справи, обстановкою і особовими якостями, взаємостосунків; облік специфіки процесуально-тактичної ситуації, що склалася [7], тому що, під час допиту правоохоронні працівники можуть проводити і застосовувати інші прийоми, які на їх думку будуть більш ефективні залежно від ситуації.

Список використаних джерел:

1. Юридический словарь [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://dic.academic.ru/contents.nsf/lower/>.
2. Белкин Р. С. Противодействие расследованию и пути его преодоления криминалистическими и оперативно-розыскными средствами и методами / Р. С. Белкин // Криминалистическое обеспечение деятельности криминальной милиции и органов предварительного расследования : учеб. / под ред. Т. В. Аверьяновой, Р. С. Белкина. – М. : Новый Юрист, 1997. – С. 129–149.
3. Журавлев С. Ю. Нейтрализация противодействия расследованию / С. Ю. Журавлев, А. Ф. Лубин // Криминалистика: расследование преступлений в сфере экономики : учеб. / под ред. В. Д. Грабовского, А. Ф. Лубина. – Нижний Новгород : Нижегород. ВШ МВД России, 1995. – С. 345–351.
4. Лапин А. В. Понятие противодействия расследованию / А. В. Лапин // Проблемы развития юридической науки и совершенствования правоприменительной практики : сб. науч. тр. / С. А. Балашенко и др. – Мн. : БГУ, 2005. – С. 357–368.
5. Овечкин В. А. Расследование преступлений, скрытых инсценировками : учеб. пособие / В. А. Овечкин. – Х. : Юрид. ин-т, 1979. – 64 с.
6. Винников А.И. О сущности криминалистической техники и криминалистической экспертизы // Государство и право. – № 8. – 2010.
7. Хайдуков Н.П. Тактические основы воздействия следователя на участвующих в деле лиц: Автореф. дис... канд. Юрид. Наук. – М., 1979.

Задорожна А.Д.

студентка,

Науковий керівник: Мусієнко О.Л.

доцент,

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

СУТНІСТЬ І ЗНАЧЕННЯ КРИМІНАЛІСТИЧНОЇ ДІАГНОСТИКИ

Враховуючи зростаючий рівень злочинності, гостро постає потреба пошуку та вироблення нових форм та методів розслідування та розкриття злочинів, що неможливо без подальшого розвитку криміналістики. З упевненістю можна сказати, що найбільша ефективність застосування розробок різноманітних галузей знання за конкретним напрямом досягається за наявності чіткої та відпрацьованої системи розробленої на теоретичних положеннях. Криміналістична діагностика являє собою важливу розробку останніх років, що забезпечує вирішення експертних завдань і аналіз слідчих ситуацій, що виникають на практиці.